

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

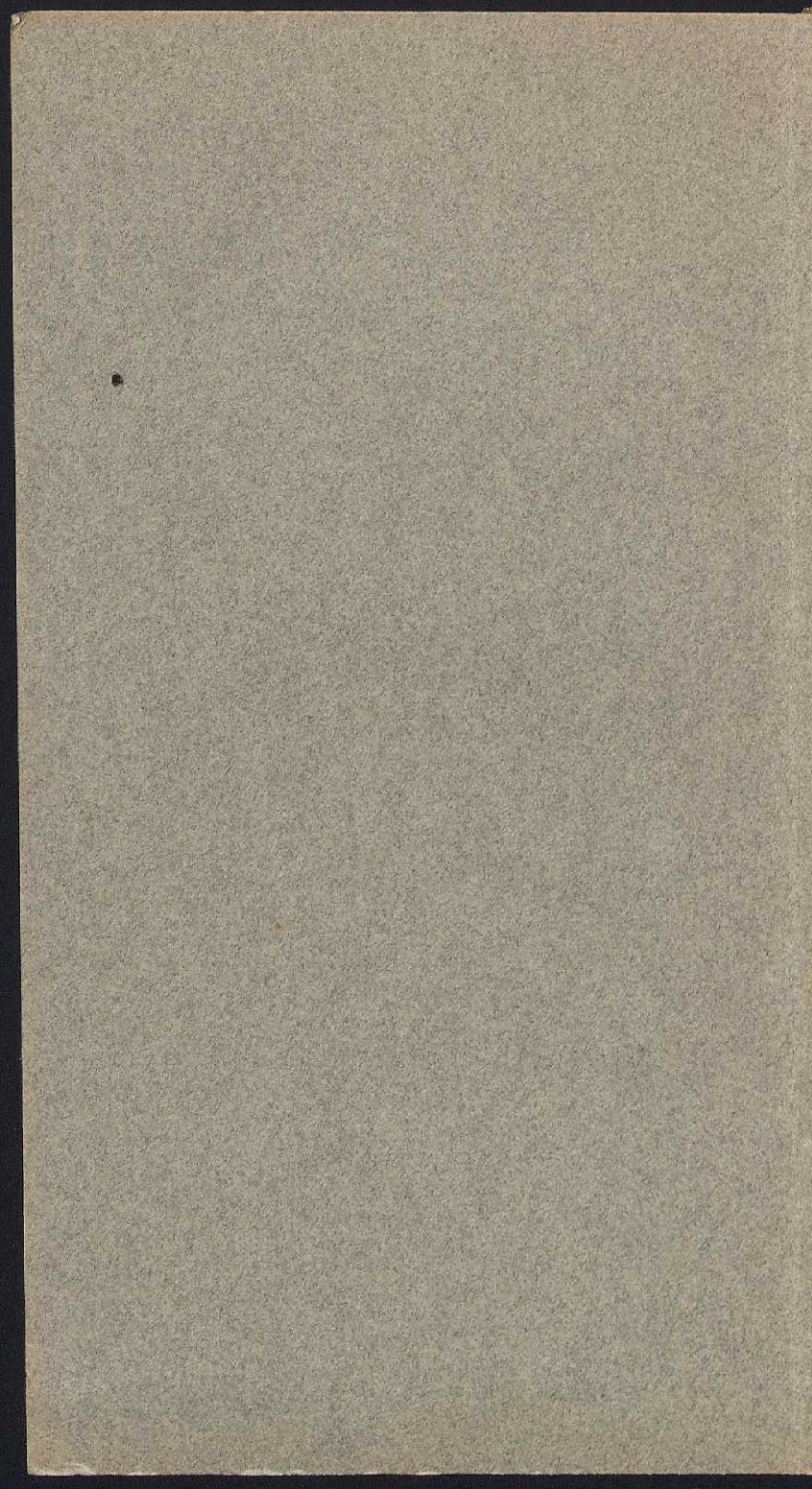
W. H. K. K. K.

Requint, C.

Tal om skatte-konsten,

1761.

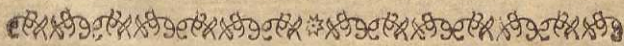
Mj. Sabel

TAL
OM
SKALDE-
KONSTEN,
HÅLLIT

FÖR DEN I UPSALA STUDERANDE WÄST-
MANLANDS OCH DALA NATIONEN,
DEN 7:DE MAJI ÅR 1761;

SAMT PÅ DESS BEGÄRAN
OCH
OMKOSTNAD

UTGIFVIT
AF
OLOF BERGKLINT.

TRYCKT I UPSALA.

51.

Mag. Berg

*Da veniam scriptis, quorum non gloria
nobis*

*Causa; sed utilitas officiumque fuit.
Ovidius ex Ponto.*

MINE HERRAR.

J hafven ålagt mig at i Edert samfund i dag tala öfver något ämne. Jag har för at lyda Eder vilja förefatt mig at något orda om

Skaldekonsten.

Icke at jag åger mer styrka i detta ämnet än andra. Jag måste vidgå min lika oförmögenhet i alla. Torde hånda at jag dock bordt söka något lämpligare, Men jag rår icke före at jag så felat i mit val af ämne, som kan hånda J. M. H. i edert af taleman: ty det förre är en följd af det sednare.

Den lika belågenhet, i hvilken jag mig med många af Eder befinner, at upofra min måsta tid til andras tjenst, har i synnerhet nödgat mig at välja detta ämnet, såsom en ginvåg at komma til fulbordnan af min skyldighet. Jag har vid et annat tilfålle varit föranlåten, at inför et Witterhets Sålskap*) upvisa någon teckning häraf: och blifvit antydd at vid lågligare tid måia det fårdigt. Detta har

A 2

har

---

*) Sålskapet VITTER LEK.

har jag nu gjort så godt jag kunnat: och med Vederbörandes goda minne får jag nu den lyckan at hos Eder M. H. uppte mit arbete.

Arfarenheten har lårt huru litet man hos andra uträttar med de förord, dem vanan gjort likasom til en nödvändig del af tal och skrifter. Omdöme och bifall låta sig hvarken befallas eller utbedjas. För mig är det nog at lita på Edert ädelmod, som omöjeligen kan hafva befalt mig tala endast för at få roa sig åt min svaghet.

Skaldekonsten är ostridigt icke den äldsta bland de Vetenskaper som efterhand i sednare tidevarfven flyttat sig til Norden, och där vunnit et bättre skick. Nog tala våra fornsågner om en väldig hop skalder, som varit Konungarnas fågnad och folkets under. Men man skulle af deras efterlämnade qvåden snart sluta, at största delen icke ågt mer af den åckta skaldekonsten än blotta namnet; så framt icke flera viktiga omständigheter nödgade oss at håldre innehålla med något vist omdöme. Vi finne ögonfkenligen motsatsen hos några; och vi torde böra vidgå at vi icke nog förstå de öfriga. Kännare af det gamla språket tillstå sig finna någon egentelig taleart i dessa stycken, hvartil man förlorat nyckelen, lika som til mycket annat af de gamlas visdom; och vi låse dem endast i ovissa öfversättning. Vi hafve ock svårt vid at fåga huru väl de träffat, när vi icke nog känne de tiders utseende som de haft til hufvudmönster. Detta alt vore et värdigt ämne

ämne för et snille af större styrka, men är vida öfver mina små krafter. Så mycket lärer en hvar kunna aftaga, at den icke haft aldeles samma lynne som den vi nu idka och uparbeta.

Denna konstens vanskick under den mörka medelåldren är öfs däremot mer kunnogt.

Våre skalder ifrån Stjernhielm, som börjat lika som et annat tidevarf, hafva måst liknat dem som gått före en Virgilius och Ovidius hos de Romare. De hafva lefvat hvar på sin tid i dagningen, då Vetenskaperna börjat upklarna.

Vårt närvarande tidevarf begynner at mer och mer likna gyllenåldren: och vi hafve fått se lyckliga Poeter, som stigit up at jemna sig med de Romerka. Men man skulle alt för långt dragas på sida af egenkärleken, om man ville påstå det vi ännu aldeles hunnit til fullkomlighet. Det är tvårt om et prof af en stigande konst, at vi se huru långt vi hunnit, och hvad ännu kan fattas.

Skaldekonsten hos öfs liknar aldeles en skön telning, som oacktadt den bästa jordmån och blid himmel, i brist af hågn och vård icke fått komma sig före, utan tvingas at trög växt.

De hafva länge sedan märkt sin öfverilning, som trot at de Svenskas skaldeådror vore lika hårda med deras malmgångar eller tilfröse med Sjöarna. Det lärer nu mera ingen neka, det våra fjäll äro en tjenlig

Parnass för Skaldemoerna: och at våra lagrar grönka få ständigt öfver snjön som våra granar. Men icke des mindre måste denna himlagåfvan utan all sin skull dragas med et vidrigt öde. J. M. H. som känner des värde och önsken des trefnad, lånen mig gunstigt benågna öron, då jag på en stund vill visa de hinder, som hårtills legat henne i vägen, och som kunnat falla mig i ögonen. Vi skole där af upåcka de utvägar som leda til des uphjelpande.

De gamle, intalade af sina skalder, hafva trot at Skaldekonsten vore et verk från himelen, och at den högsta Gudamagten intjufte i diktarena deras sånger. Här är nu intet tillfälle at undersöka orsakerna til en mening, som hvar den tages efter orden, är handgripligen ogrundad. Skalderna hafva ingen annan våg til sin konst, än all annor vitterhets idkare. Dock blifver det likafult sanning, at denna idrott hyser i sig något gudomeligt: en höghet som hon åger gemensam med nästan alla Vetenskaper. Det är en angenäm förtjusning, som upkommer hos en upmärksam åskådare af det menliga förståndet, som märker, at oaktadt det mörker i hvilket vi famle, oaktadt de trånga gränser som inskränka vår insikt; så upstrålar dock stundom något högt i våra tankar: och vi tyckas likasom se något upvålla af ådrorna i den källan som flyter af idel sanningar. Utan tvifvel lærer Alvisheten med en sådan stråle af sitt ljus velat upelda vår åtrå efter det
til-

tilståndet, då vi skole med öppna ögon få sträcka vår syn så långt den kan in i de klara och oändliga Vetenskaps rymder.

Skaldekunsten gifver i detta afseendet sina jemlikar så mycket mindre något efter, som hon har rättighet at sträcka sig til dem allesamma. Hon uphöjer det menkliga förnuftet likasom vida öfver sin krets. Hon leder det in i de vidsträcktaste betraktelser, men utan beniga och ledsamma intryck. Hon förer det in i oändliga djup, men utan mörker och vilrådighet. Hon utdelar de alfvarsammaste undervisningar, men utan hårdhet: hon målar med en nått och liflig pensel. Hiskeliga rymder betäcker hon med vackra skyar. Torra sanningar föreställer hon tydeligen utan grål, men kläder dem i en förnöjande täckhet. Ja när andra endast undervisa, så undervisar hon med behaglighet. Hon åger framför alla andra nyckelen til våra hjertan, at sätta dem i eld och rörelse; ty hon kommer vår natur närmast, som älskar sinliga bilder. Och hvad målt visar hennes förträffliga ursprung är, at hon leder våra tankar lika som in i Skaparens konstkammare: hon genomfar flera verldar, och tillkapar nya varelsor. Hon diktar, men efter sanningens regler: då hon uppstiger i Möjigheternas rike, hvars grundritningar endast ligga i det oändliga förståndet; och med sina bilder fåter hon ålkådarena i en genomträngande förjusning.

När all mensklig visdom är en af Skapa-

ren hos oss nedlagd förmögenhet; ho nekar då at denna få intagande förträflighet är en Gudomlig gåfva, som liknar sin höga Gifvare.

Jag skiljes ögårna från dessa angenåma betraktelser, af det myckna som återstår. Jag borde beskrifva de hufvudsakliga stycken som utgöra Skaldekonsten, men jag är icke sinnad at öka antalet af inledningar i detta ämne. J veten M. H. bättre än jag, at därtill vil fordras dickter, vers och besynnerliga uttryck. Mit ämne fordrar fast mer at visa de egenskaper, som en Skald bör åga, om han skal göra gagn för namnet: och genom hvad medel han måste vinna sin färdighet. Detta är i vårket det samma som at afskiljra konstens art; ty det ena är passadt efter det andra: och det vore en onödigg finhet at skilja dem ifrån hvarandra.

Alla Vetenskaper fordra hos sina idkare de tvenne hufvudmedlen *Natur* och *Konst*. Skaldekonsten kan rent af umbära ingendera, fast hon ålkar af hvardera et eget bitråde, som är i mycket olikt hvad de andra fordra. Vi må uppehålla oss något litet vid hvardera af dessa hjelpredor.

Naturen måste förse en Skald, som skal blifva lycklig, med et qvikt, lekande och genomtrångande snille: jemte en liflig och rörande inbildningsgåfva. Diktande är själfva själen i Skaldekonsten, som måste visa sig eburu osynligen och fint, ämnet skulle fordra. En Poët måste därför åga et mer än medelmåttigt snille, som kan lätt finna sig
och

och är i sländ at inse otaliga likheter : at framdraga mångfaldiga tankebilder, och genom deras förunderliga sammanfätning uttrycka något, som lifligen träffar det han vil måla. Dessa bilder måste vara härmande, och under sjelfva dikten så naturliga, at de uttrycka de ting, personer och gerningar som föreställas, lika som såge man de förra för ögonen, och de sednare föregingo på en gång i både skaldens och låsarens hjernor. I denna Imitations eller härmekonst visar sig skaldens inbildningskraft i sin rätta styrka. Han bör kunna föra sin låsare lika som til et konstskåp, i hvilket perspektivstycken insättas, som genom synglaset uppställa sig i sin storlek och läge, och med lifliga färgor öfverträffa naturen i behaglighet. Han bör åga et sinne, som sjelft kan antaga de bøjelser, den saken bör upväcka: och ställa dem så intagande före, at de liksom smyga sig i låsarens ömaste känsla, och oförmärkt förfätta honom i samma sinnesrörelse. Dessa oväntade påfund, denna lifliga bildning tilrycker sig vår upmärksamhet, och upväcker vår förundran: den underrättar med en fördelaktig tydlighet, och underhåller med et lekande nöje. Den gör at vi fördrage eljest vidriga föreställningar: at fast vi nu tycke oss se det vi eljest skydde före, så är sjelfva åsynen angenäm; och denna åsyn rör oss med en intagande känning. Den Drammatiska poësin öfverträffar i dessa fördelar: men de saknas

icke eller i andra stycken, åtminstone böra de icke, om skalden förstår sin fysla.

Denna blandning af snille, inbildningsgåfva och besynnerliga böjelser hos skalden, som visar sig i dikter, hårmande och sinnens uprörande, är den Enthusiasmus, Exstasis, eller tjusning och ingifvelse som plågar tilläggas skalderna: då man måste falla i förundran hvarifrån de tagit sina infällen, som jag vet ei med hvad för en håftighet öfverfalla vårt öma.

Så stora faker fordra en färdig handräkning af flera natursgåfvor. En skald måste ock åga et godt minne. Det är en oundbärlig egenskap, som måste finnas hos alla slags diktare, om deras tal skal hänga tilhopa. Men skaldekonsten kräver denna förmögenhet i mångfaldigt affeende. Det står i oskiljaktig förbindelse med inbildningskraften. Det bör vara en välförsedd förrådskammare af all den vidsträktta lärdom, som en skald bör innehafva och rät nu skal nämnas. Det måste ock förvara en otalig mängd af ord, genom hvilka man skal uttyda sina tankar. En Poët måste vara det språket fulkomligen mäktig i hvilket han vil skriva. Han måste kunna böja det som vax efter sit ämne; at ting, tankar och uttryck bildas emot hvarandra. Hvad liflig erindring alt detta fordrar synes nog, då allenast et ganska måtteligt antal öfverträffar i sjelfva modersmålet. Hvad vil man då säga om främmande, i synnerhet det Latinska, hvarest man utom
mång-

mångfaldiga versreglor, och språkets laggranna vidlyftighet, äfven måste minnas ordvigtigheten intill ås och carat.

Alt detta äro nödvändiga förmåner hos Poëten. Men de måste användas med förstånd och hållas inom sina gränser. Där til behöfver han en redig tankegåfva och skarpfinnig omdömes gåfva: egenkaper M. H. som man gemenligen minst räkna på hos en skald, men dem han dock måst behöfver. Dessa måste tygla hans inbildning, och afpassa hans dikter, at de tätt och noga följa sanningen, åtminstone sannolikheten. Man kan aldeles icke gilla den gamla sägen, at målare och skaldar få dikta hvad de vilja; om man icke sätter det förut, at de intet annat vilja än det som rimmar sig. Man bör icke tala tanklöst, eller tänka sannigslöst. Dessa gåfvor måste ställa hans bilder i ordning: de måste göra val och behålla de bästa: de måste urskilja hans utlåtelse, och utplåcka de anständiga at inflåtas i hans skaldeknippe. Lika som en trågårdsmästare, som anlågger en pyramid eller en häck, väljer ämne, väljer skapnad: han leder naturen at likna något annat äfven så naturligt: han jemkar alt efter likhetens nogaste regler, och med skicklig hand affkär de skönaste grenar, då de framskjuta sig för fritt; ty det skönaste uphörer då at vara skönt, när det icke passar til sit ställe.

Detta är den fina smaken hos Poëten, som pröfvar hvar tankebild, hvart infälle, hvart

hvert ord, om de i alt affeende äro de bästa. Den röjer minsta felaktighet: och är lika läcker och lika nödig hos skalden, som tungans omdöme hos kôkmåstaren och geböret hos spelmannen. Den följer väl sina viffa och til en del utstakade lagar; men det hufvudsakligaste kommer dock an på en lycklig natur, och kan bättre kännas än yttras. Dessa lagar stå i en nära sympatie med de dolda driffjädrar i våra hjertan, som verka våra begrep och våra rörelser: til hvilka vi ingen annan orsak förmå gifva, än at de äro at Skaparen ställda så och icke annorledes.

Dessa äro natursgäfvor, som ju friskare de äro, och ju enhålligare de sammanstöta, desto fulkomligare är skalden. Dem föruttan kan intet stort och rätt värdigt åstadkommas i skaldekonsten: och utan at vara medfödde blifva de aldrig just det samma som de böra vara. Det säger sig då sjelft at Poëter födas til sit ämne.

Men därmed vil jag icke hafva sagt, (hvad ofta men orått säges,) at naturen alena är nog at göra en god Poët. Det vore lika löjeligit, som at påstå det et godt räknehufvud med et par skarpsynta ögon redan vore en fulkomlig stjernkikare. At genom konst tillkapa sig en poëtisk natursdritt är et fåfångt arbete. En poëtisk anda utan konst är et halfgångit foster. Men kommer konsten naturen til hjelp, så alstras det Gudabarnet som kallas Skaldekonsten.

De medfödda lämpor måste genom konst och erfarenhet beredas til utöfning. Skalde- smaken måste tilvånjas lika som tungans, ge- nom pröfning af flera och olika ting, at ur- skilja det upriktiga; den bör fulkomnas ge- nom andra skalders flitiga läsning. Poëten bör rikta sin talemått med alt det ordaför- råd som i böcker ligger, och jemväl ur främ- mande språk söka anledning til de uttryck som fattas i hans eget. Tankegåfvan måste ställas i skick genom en sund förnufts öfning. Han måste först inpregla de bilder som hans snille och inbildnings kraft sedan skal fram- draga, med hvilkas tilhjelp han sedan kan dikta flera. Altsammans måste han genom idkelig öfning bringa til färdighet.

Okunnogheten om skaldekunstens rätta art vil öfvertala oss at tro, det därtill fordras ingen, eller dock en nog ringa lärdom. Hvad under? Hon tager alt vrak för godt gods. En uplyst eftertänka lär oss annat. En Poët får sjunga om all slags ämnen; han bör sjunga til at förnöja: och han måste förnöja genom ombyten. Ifrån stjernorna intil jor- dens kärna, ifrån den högsta andan intil den nedrigaste krop, ifrån det första tidens ögna- blik intil hans dagar, ja in i evigheter och ofynliga verldar sträcker han sina qvåden. Alt måste han måla lifligen: alt måste han klåda i påfund med förändringar. Hvad för en vidsträkt insikt måste han då icke åga: och huru många tusende blomster bör han icke känna, at af dem utsuga den sötma, hyar-
med

med han skal fågna sina låsare. Nog af han måste forstå de ämnen han vil föreställa: han måste vara så månglård som grundlård.

Låggom nu M. H. til alt detta sjelfva Verskonsten. Vi plåge skilja emellan skalder och versmakare: då man endast erkänner dem för skalder, som, jemte verskonsten, besitta alla de färdigheter i natur och lårdom som vi redan omrört: eller, (om jag får låmpa hit det främmande krigsordet,) som kunna gå in i den stora detaillien. Håremot nämner man de öfriga konstens hårmare för versmakare. Men man finner många, som skrifva en tåmmelig god vers efter konstens reglor, utan at åga de öfriga en skalds egenskaper. Desse borde med rätta heta versmakare: och då vet jag icke hvad man skal kalla de usla rimare, som på et eländigt fått bråka både sina hjernor och verserna? En Poët ansedd såsom versmakare, behöfver icke ringa biträde af konsten, om versen skal hafva sin riktighet: utom hvilket den bästa poësie vore dufven och osmaklig.

Hvem vet icke hvad noggranhet herskar i den latinska verskonsten, som heligt i akt tages af de åkta Romerska skalder. Horatius i sit värk om skaldekonsten, har utstakat förträffliga lagar, som i de almånna omständigheter åfven kunna låmpas på vårt Svenska skaldevåsende, (om hvilket jag egenteligen vil tala;) ty de åro grundade i den goda smaken, som hos alt fundt folk i alla tider år den samma.

En

En god vers måste vara fulkomlig både til ord och rimfättning. Talefättet bör vara poetiskt, men dock naturligt: språket rent och gångbart; utan onödigt blandning, sjelfgjorda obegripliga ord och vrefuga meningar. För all ting måste det noga aktas för den fördärfveliga *Licentia Poëtica*, som dagligen vänder up och ned på altsammans. Hon stympar, skarvar och vränger orden: hon flickar in utan mening sådant, som sticker af liksom en gyklare tröja: eller fliter hon hål i sammanhanget: hon uppställer orden i samma ordning som husgerådsfaker i flytningstiden: och trugar hop de olikaste talefätt, endast at fylla et tomt rum eller et öppet rimslut. Denna bortskämmer et språk äfven så mycket, som en rått skaldekunst bör och kan förädla det. Aldrig hade latinnet blifvit så snygt, så redigt och genomrent, om detta versspöket lika fritt fått lägga handen dervid. De Latinske Poëter äro fast mer förundransvärde: de tala, fast än efter en egen ordning, i bunden stil med samma renhet som en frispråkande Cicero: och borde tjena oss til bevis därpå, at modersmålets helgd och verskonstens laggrannhet kunna utan intrång stå til hoppa.

Så bör det vara. Man bör tala rent och redigt: tydligt utan vidlyftighet, kort utan mörkhet: prydligt utan smink: fritt utan yrhet, och anständig utan tvång. Man måste vara hög utan luftsprång, utan stultor, utan glitter, utan prål, utan upblåsning, utan
van-

vanskapning: alfvarsam utan gröfhet; rolig utan nedrighet; qvik utan flygtighet; jemin utan krypande: och kunna ändra sig då så behöfves utan afbrott. Ingen mening, intet ord bör vara öfverflödig, eller illa användt: intet letadt, intet konstladt, intet lamt; utan enfaldigt med konst, så at konsten täcker sig sjelf och synes helt naturlig. Men man måste dock säga något som förefaller nytt och oväntadt. Ju lifligare uttryck, ju otvungnare ordning efter vanliga talet, ju bättre.

Sjelfva versen måste vara anständig efter sit ämne, flytande och ljuslig. Han bör åga sit ljud, sin takt, sin hvila, sit stafstal, sina tidmått och tjenliga rimslut. Jag vill emot det Poëtiska sjeltsväldet förklara mig närmare öfver et eller annat af dessa stycker. En vers bör icke skorra eller stöta. En takt måste, så mycket ske kan, börja och sluta sig med et odelt ord; och hvar hvila innebära en i sit mått fullständig mening. Hvar rad bör kunna förstås för sig sjelf; utan at löpa in i andra: antalet af stafvelser må vara lagom efter sit versslag: och orden så inpassas i raden, at hvar stafvelse får samma utdrägt eller hastighet i versloppet, som den åger i almänt uttal. Rimslutet måste vara egenteligit, likljudande, icke pinadt, och, om ske kan, icke uprepas flera gångor, icke likna de närmaste, samt förefalla nytt och oförmodadt.

Härutöfver får jag tillägga en omständighet, som är högst märkvärdig. De latin-
ske

fke, och i synnerhet den store Virgilius, plåga vid eftertryckliga sakers beskrifvande under tiden så laga, at de genom ordens stålning, snålhet eller tröghet, ja genom sjelfva ljudet lifligen härma sakens förlopp. Vid sådana tilfällen är et stötande och andra versfel ofta den största dygd. Virgillii undransvärda beskrifning öfver Cyclopernas tröga slaggsmide, öfver hästens galopp och vådrens stormande, med flera, äro härpå oförlikneliga prof. Detta stora konststycke må billigt anses för högden af en skalds dikts och inbildnings kraft. Det sticker våra sinnen: och upväcker alt hvad roras kan hos en upmärksam kännare. Jag har funnit at detta kan äfven på sit sätt brukas i vår skaldekonst. Det fordrar väl förstånd och en fin smak, men det förtjänar ock at möda sig före. Vår skaldekonst bör icke längre sakna denna yppersta prydnad.

Andteligen har hvart versslag i synnerhet sit lynne, sina behagligheter, sina tillätligheter: äfven som hvart ämne vil hafva sit handlag. Sådant med mycket mera kan icke bindas til visla lagar; utan kommer an på skaldens omtanka, smak och konst.

Olyklig den! som med en onådig natur, genom blotta konsten vil tvinga sig til alt detta. Natur och konst stå hos en Poët i så nära förening, at man har svårt vid såga hvilkendera måst deltaga i hans göromål. De hjelpas åt oförmåkt tillika, och synas i utöfningen såsom et enda. En upöfvad tan-

ka ledes af sin egen drift, och snart infinna sig ord, ordning och rimslut af sig sjelfva, med hvilka han vil uttyda sig. Lika som en tilvand och färdig hand lyder själens beslut hos en konstnär, som är född til slögden.

Detta hindrar dock icke at ju bägges arbeten tåla ja tarfva flitig jemkning och förbättring. Sällan stiger något i första steget up til fullkomlighet. Man må använda så mycken flit man vil vid utarbetandet, så är dock något öfrigt som felar: och då feLEN är ro rättade, är det något som kan är högre förädlas. Det är icke nog i et skaldestycke, at en del är vackert: det måste hålla sig jemt öfver alt, och underhålla läsaren. Man blir altför misslynt at låsa et skönt stycke som saknat den sista rykten, stundom öfvertråffa i behaglighet, men åter slappa af då det kunnat spännas högre: och man skulle gerna för något godt önska, at det fått den fullkomlighet som det bordt och kunnat. Et färskt arbete behagar merendels: man ser ingen bristfällighet då man nyss uttömt all sin tänkekraft. Det bör derföre bortläggas, vid muntra sinnen återtagas, ofta håklas, vågas och gransynas. Man måste försöka med annat, stryka ut, skriva til, passa, foga, fila och polera. Det måste åter å sido och mognas någon tid, medan skalden får tänka djupare, och pröfva alla omständigheter, då han vid förnyad undersökning säkert anser det lika som med nya ögon. Hvad händer? sedan han nu gjort sit til, och ser intet mer som

som återstår, så se dock andre. Han bör därför lämna det under fleras granskning, som åga god smak. Det är ingen skam at söka rättelse: och bättre at påminnas med sin fördel af vänner, än låra med sin skada af omilda håklare. Et ädelt hjerta skyr ingen möda; ty fulkomligheten är dess mål, och det nöjet hon gifver dess belöning.

Genom dessa medel hafva de åkta Romerske skalder förvärfvat sig de lagrar, som aldrig vissna så länge vitterhet aktas i verlden. Virgilius, den store och oförliknelige Virgilius, förtjänar ostridigt den heder han äger, at kallas dessa skaldernas Förste. Men det kunde ej annars vara. Han besatt alla de största egenskaper: han ägde all sin uplysta tids lärdom; och använde alt detta med yttersta eftertanka. Vi vete alle af lärdoms historien hvad lång tid och trånga förbättringar han använt på sina tvänne förra arbeten om Herdalefvernet och Landtbruket: och at han på sit yttersta ville bränna up sin Æneis, af missnöje deröfver at han efter tolf års arbete ännu icke hunnit fulkomna den efter önskan. De tvenne dråpelige skalder Horatius och Ovidius, som sitta på hvar sin sida om denna Skaldeprinsens thron, likna förträffligen sin Förstes efterdöme. Den förras makalöse långer och sköna verk om skaldekonsten äro lysande vedermålen. Jag må allenast nämna en hans utlåtelse, som bjuder at förkasta den vers som icke legat många dagar under filen, och blifvit väl tjo gångor

B 2

nagel-

nagelfaren. Den sednare, som blef olycklig genom sit lyckliga snille, visar på flera ställen huru nödig denna granskning är: ja han erkänner den för svårare än första utkastet. Det fattades denna skalden intet at hinna Maros högd, mer än Maros laggranna förbättringar, hvartil Nasos flygtighet icke gaf sig tålmod. Den, som närmare känner dessa stora skaldernas besynnerliga egenskaper, lär svårligen döma om företrädet emellan den enas qvickhet och den andras stadga; det är just denna skilnaden, som utmärker hvardera Poëtens fulkomlighet i sit slag. Däremot röja de en svag insikt, som i almånhet föredraga en lekande oömvårdsamhet för en vål anlagd sinrikhet; men huru dömer en bonde om smaken, som vil hafva säcker til sådant som kännare äta med salt. At åter komma til Ovidius, så beklagar han eljest sjelf, at det gått med hans verk om förvandlingar lika som med Maros Æneis; det har tagits honom för bittida ur händerna. Jag hinner icke tala om flera: icke eller om Grækerna, dem Horatius sjelf erkänner för de Romares läromåstare. Nog af, denna tidens skalder voro nästan alle store genom enahanda medel. Ja de arbetade på at fulkomna hvarandra. De sammantrådde och upläste sina skrifter: de inhämtade hvars annars omdöme, och förbättrade med gemensam hand hvad som borde rättas. Därigenom hafva de hunnit den högd, som vi måste förundra

dra ofs öfver: den vi ock kunne hinna, om vi använde lika möda.

Men med alt detta skulle man göra et stort misstag, om man i alt hölle dem för mönster utan like. De hysa mycket som icke håller prof vid en strång granskning, hvilket man måste tillskrifva både deras tider och menkligheten. Man känner de äldsta tidernas sått at insvepa alt i gåtor och hemligheter. Man vet huru detta utbredt sig öfver det ena folkslaget efter det andra; och skalderna, som söngo för at behaga, måste slå på den strång som då bäst klingade. Så har det förmodeligen gått Homerus och hans närmaste efterträdare. Torde hånda, at upfostran och tilgifvenhet för stora föregångare förledt de följande at se öfver med åtskilligt: aldramåst sedan vanan gjort en nödvändighet af at håрма andra. Jag tycker mig finna något dylikt i de lagar, som ännu i akt tagas vid Herdaqvåden, ehuru litet de äro lämplige til vår tid, åtminstone hos ofs, hvarest et sådant herdalefverne icke öfvas. De le eljest sjeltve at sina tiltagsna dikter såsom roliga ofanningar: och måste i öfrigt ursåktas om deras granskning icke ågt all den fulkomlighet, hvartil sednare tider gifvit hvarjehanda anledningar. Detta alt hindrar icke at de ju äro store och förundransvärde, när de sättas på sit rum; men det bör påminna ofs at låsa deras stycken med urskilning såsom mennisko verk. De äro låfvärde då de vål uttrykt sina tiders omständigheter: och

bibehålla sit värde, så vida de noga träffat den oföränderliga naturen och sanningen. Ja vi måste vidgå, at det är deras efterfölgd som bragt vår vitterhet så långt fram. Men vi skulle ock stadna där vi äro, om den mening blefve envåldig, som bjuder at endast följa deras efterdömen: aldramåst då de utgifvas för idel fulkomligheter. Det gifves så väl vett och snille nu som förr: och det vore en vanheder för vår tid at glömma sig sjelf, och bero därvid at håрма andra. Vi böre känna de gamla för at sjelfve kunna fåga något annat: och täfla med dem at vara våra egne måstare, som på fri hand tekna efter samma mönster, jag menar naturen och sanningen.

En rätt Poët bör vara fulkomlig, åtminstone stor: han kan ock blifvat, så vida han äger skiklighet och nyttjar konsten. J många ting kan man vara nögd med en medelmåttig styrka; men i skaldekonsten måste man öfverträffa, om man vil visa sig. En oduglig vers är det ledsammaste låte, hvarmed man kan ångsla en kännare: och en halfgod lönar icke ens mödan at låsa. Dock må ingen tänka, at man fordrar en sådan fulkomlighet, som icke fins i dödligheten. Det fulkomligaste bland menniskoverk kan dock förhöjas. Icke kunna alla hinna til lika högd. Icke eller låta sig alla stycken handteras på lika sätt. Gudar, hjeltar och andra högmål fordra en helt annan fångart än herdar och småsaker. Men hyart och et vil hafva sin styr-

styrka, sin behaglighet och sina tilhörigheter, som äro egenteliga med des lynne. Alla kunna icke alt. Hvar skald är dannad til sit ämne: man kan ock behaga i smårre ting: det kommer an på at undersöka sin styrka, och välja det hvartil man är fallen. Man är då fulkomlig, när man följer sin drift, och drifver sin sak som hon åskar.

Kastom nu M. H. et upmärksamt öga på vår svenska skaldekonst: betraktom henne med oväldighet i sit närvarande tilstånd. J åren för uplyste at icke se det hon, i almånhet at tala, ännu icke hunnit den fulkomlighet hon borde åga. Jag tager mig den friheten at säga hvad jag tykt henne fattas. Vi hafve ännu icke många Poëter som gått in i det som vi kallat den stora detaillén, med den styrka som vederbordt. Våra Drammatiska stycken tyckas allenast kunna anles såsom utkast til något bättre. Våre Epici äro ganska få, och synas bäst i Guds verk och hvila samt Svenska Friheten. Dikt och härmekonsten (fictio & imitatio) äro ännu icke bragte til sin högd: vår store Arkebiskop Spegel har gått däruti ganska långt; och var skada at hans tid icke ännu var läcker nog i verskonsten: hans Psalmer äro dock til större delen måsterstycken i sin art. I Sedolåran hafve vi icke fått se våra skalder våga sin styrka til utförande af ämnen i större vidd. Våra bästa skaldestycken äro merendels små, och lyta måst i lekande infällen. Större verk äro

B 4

icke

icke få många: de hafva måst det felet at de icke båra sig öfver alt, poëten blundar för ofta, tankarne äro icke nog vinkelräte, målnin-garne matte eller skarpe, och verskonsten nog tygelfri. Andra bland de större äro en famling af alt hvad Poëten skrifvit under sin lifstid, där godt och ondt följas åt: hvar och en liknar gerna sin tid och sina omständigheter. Hufvudfelet i alt år, at man varit mindre nogräknad vid alt hvad man tilförene an-märkt höra til en fulkomlig skaldedikt: och at Licentia poëtica gemenligen för mycket in-rymmes: ja man roar sig ofta med flit at skrifva felaktigt.

Hvad framsteg skaldekonsten gjort i sed-nare tider märkes bäst, då vi kaste ögonen på de sköna poëtiska stycken af vår store Herr von Dalins och andras vittra pennor. Vi finne det samma i et vackert antal af andra nyare skrifter, såsom i Skaldeflockar och sam-ling af verser, så vål som af våra Vitterhets Sällskaper, af vår förträffliga Fru Nordensflykt och flera landets ljus, som förtjena all up-tänkelig högaktning. Men dessas antal är dock mindre emot de många, som både förr och nu lämna oss mycket måttliga skaldeprof.

Jag tror oförgripligen at hufvudorsaken til en sådan våra skalders ofulkomlighet lig-ger i en underlåten granskning. Det blifver icke det finaste som siktas med föll, och man kan icke vänta full jemna af yxa eller skrub-hyfvel. Sällan eller aldrig lärer någon an-vändt Maros flit. Man har lämnat sin vers fram

fram efter et almänt genomseende, hvaraf han kunnat blifva försvarlig, men icke fulkomlig.

Vi skulle göra våra skalder en altför stor orätt, om vi trodde at de icke haft vett eller vilja nog at bringa sina qväden til fulkomlighet. Nej deras stora egenikaper ligga ofs alt för mycket i ögonen at kunna mistro dem. De inskränkas af andra hinder, som härröra af ingen ting mindre än deras förvällande. Innan dessa häfvas, lärer intet bättre stå at hoppas. Tillåten mig då M. H. at jag utvisar de stenar och det ogräs, som qväfva vår skaldetelning i sin upkomst.

Store skalder födas icke hvart år. Homerer och Virgilier äro falsyntare än cometer, ty de komma icke åter på hela tjugusecler. Et helt århundrade alstrar få förträffliga. Jag vil icke nämna, at en del af dessa, äfven som andra stora ämnen, ofta hafva stora fel tillika, hvarmed de hindra sig sjelfva. Jag går ock förbi de ohyggeliga tider i hvilka många råkat at födas, då sjelfva solen icke kunnat synas för tjockt moln. Jag talar endast om de vidriga öden, som konsten merändels är underkastad, jemväl i vår tid.

Ack! hvad möter mig? Jag ser den svartbleka och magra fattigdomen midt i hopeu bland skalderna. Jag ser de himla barnen uthungrade, spisas knapt med bröd och vatn, slarfvige, rysa för köld, och öfverho-

pade med förakt och otack af en grof okunnighet. Hvad tyckes Eder M. H. hvad qvåden vil man vanta af dessa oskyldigt olyckliga, annat än jämmer och klagomål? Det är alt ifrån Homeri tid en bekant sanning, at poësen är en brödlös konst, och at på Parnassen växa inga andra träd än tiggarestafvar. Denna sanning är så klar, exemplen så många, och påföljderna så ögonskenliga; at jag ej bör oroa Eder mer med så öma förestälningar.

Jag måste därefter klaga på våra dumdriftiga rimare, som oförsvarligen bortskämma både språket och skaldekunsten. Len Jicke M. H. då jag faller på en besynnerlig liknelse? Jag tycker at de tillskapa skaldekunsten, lika som getterna som immerfort bita af toppen på de små grantelningar: hvaraf de slå vida fidoskott, och i stället för at skjuta i högden, blifva tjocka marbuskar. De uppsnappa då något vackert förekommer, böja det efter sit trall, och göra därpå en ynkelig blandning. Vid alla bröllop och begrafningar hör man deras gnissel. Det är intet godt märke, at vi se dem nästan hvar vecka med sina klappapper rikta både sig och bokförare på den almånna hopens bekostnad. Här igenom fördärfvas smaken hos folket: en otidig skriflystnad äggar ungdomen, som är benågen at göra efter, men utan omdöme, råkar til all olycka på så odugliga urbilder. Goda stycken förlora alt tycke, alt värde: de
för-

förståndige gå dem förbi af mistroende at bedragas, och menigheten af oförstånd. Vannan, som gör all ting lika och läter en fördraga de osmakligaste ting, är nog maktigt at förvilla både bättre och sämre kunnare. Så länge denna ohyra får öka sig, kan skaldekonsten icke annars än förtvinna.

Törs jag nu lägga hårtill at många stycken lida af mindre lyckliga skriftpröfvare, som eljest kunna vara de bästa män, utan at alltid hafva nog skicklighet at umgås med skaldekonsten. Til äfventyrs torde Friherre Hollbergs klagan öfver detta icke alltid vara ogrundad.

Men jag får ej längre uppehålla mig vid dessa mindre angenäma betraktelser. Adla själar behöfva icke många förestälningar öfver det godas betryck. Jag ser Eder redan öma vid en lidande vitterhet: och vid et folk, som begått intet annat fel, än at de icke kunnat emotstå en oskyldig naturs drift til en den angenämaste af konster. Det blir nu tid at skynda til slutet af mit ämne. Jag utbeder mig M. H. at i sällskap med Eder tålmod, få uplösa de vågar som leda til uphjelpande af vår vårda skaldekonst.

En god, Poët måste hafva sin tillräckliga utkomst om han skal göra full nytta. Man vet at han bör hafva lediga sinnen, muntert väsende, ro och hvila. Hans skaldedrift uphjelpes mycket genom läsning, enslighet, musik, målningar, sina ämnens åskådning.

Skådande: och ehuru jag ej räknar stort på det gamla ordspråket om Poëternas glädjedrycker; så är dock så mycket vist, at han så i det ena som det andra bör hafva sin goda nödtorft. Hans laggranna utarbetning och trånga granskning fordra dryg tid. Händer nu, som gemenligen sker, at då han hinner fram med et fulkomligt stycke, så har han ingen eller söga ting derföre; hvad skal han då lefva af? Hvad ro skal han hafva under trångmål? Hvad upmuntran, då han njuter hvarken tack eller heder? Låt vara, han skulle på tyska viset at en Comes Palatinus få en lagerkrans; men man åter sig icke mått af de tråden som bära bara löt: det värmer intet kroppen at vara litet klädd på hufvudet, och högdragenheten förfaller snart hos påfåglen när han beskådar sina fötter. Så nödgas Poëten at söka sig andra sysslor, som betala sig bättre. Skrifver han då, så är det nog litet, och så godt som ämbets bekymmer under inskränkt tid tillåta. Ingen annan kan i en sådan tid upfylla alla skaldeplikter, än den som kan rikligen lefva af egna medel, utan sysslor och bekymmer. Sådane äro få: och nästan et under om de därjemte äro födde til Poëter. Skaldefärdigheten fordrar, såsom all annor, en jern öfning, om den skal behålla sit skick. Hvar konst kräver sin man: skaldekonsten är nog i stånd at ensam sysslosätta sin egen. Han måste därföre hjälpas af mäktiga vitterhets älskare under armarna: och underhållas af de förmögna som

som vilja hämta frukten af hans möda. Han måste upmuntras med belöningar, och hedras efter förtjensten. Han måste skyddas af en uplyst Öfverhet för afundens ofog; och aldrig bindas i sin rättnätiga tankefrihet af en nitisk vidskeppelse eller dumm myndighet. Jag tyckes väl fordra mycket: men icke för mycket. Vår nådige Öfverhet förstår den saken ganska väl: Han skyddar skaldekonsten icke mindre än all annor vitterhet: Han underhåller skaldelärare vid landets Högskolar och Gymnasier: Högst den samma belönar ock en Poët til det allmännas prydnad. Mera har hårtills icke kunnat åstadkommas af et Rike som måste först sörja för det nödvändiga, framför det prydliga.

På sådana grunder måste skaldekonsten bygga sin upkomst. Vi se ju dagligen at alla fria konstler måste på sådant sätt uphjälpas hos alla sediga folkslag. Det kan ock ej annars vara. Låtom oss fråga alla tidens erfarenhet. Virgilius och Horatius hade säkert icke blifvit det de äro, om icke den vittre Mæcenas dragit dem fram ur stoftet, och författ i Augusti nåd. De lefde i denna Kejsarens håf öfverhopade med nådetekn: och hade intet at sörja före, utom sina qvåden. Den förre (Virgilius) fick en gång för hvarje vers af de nitton sidsta i sjetta boken om Æneas, tjo festertia, som utgöra tillsammans ungefär 35625 daler kopp:mt. Ovidius var i vålmakten en gunstling af samma

Mo-

Monarch: och fatt tillika i de vilkor, at han kunde föra en rätt poetisk lefnad. Jag vill ej nämna Tibullus, den grækiska Hesiodus och andra flera. Homerus allena må anses för et rätt underverk, om så är at han måste söka sina strödda bitar kring flera orter; hvadan sju städer sedan tvistat om den hedren at vara hans landsmän, efter han vistats i dem alla: de hafva förmodeligen, efter veridens vis, velat bättre bemöta honom efter döden än i lifvet. De lärde må döma emellan honom och Maro om förträdet. De äro på sitt sätt bägge store; men åtminstone är Græken därutinnan större, ja makalös, at han både börjat verket och blifvit fullkommen under fattigdom. Ingen tvifle at sådana ämnen ligga i mörkret bland oss, som kunde tråda i deras fotspår, om de hade Maros lycka. De sitta nu och sucka fram Martialis önskan:

Sint Mæcenates, non deerunt, Flacce Marones.

Skaldekonstens upkomst fordrar ock at de ofmaklige rimare måtte hämmas. Vi hafve redan sett hvad ogagn det folket göra. Det är ju ingen nödvändighet at man skal tvinga sig at blifva poet, när man dock icke är. Vore det icke billigt, då andra slögders måstare fredas för intrång, at ock skaldekonsten åtnjöte det samma, hållt hon lider det största? Vore det min sak at nu gå in i en filosofisk undersökning, så skulle jag lätt nog bevi-

bevisa, det man ock är skyldig at vårda en sund smak i vetenskaper. Men saken talar bäst för sig sjelf. Man måste gömma det bortskämda undan för en obetänksam menighet, lika som otjenlig mat för en lysten sjukling; på det han af sjelfva bristen på det odugliga må låra tycka om det som duger.

Icke nog at undanröja det odugliga. Man måste ock skaffa skalderna något til eftersyn, hvar igenom smaken må bringas til sin fulla renhet. Ingen ting kan hårtil vara så tjenligt, intet så nödigt, som uprättande af Vitterhets samfund. Vår tid begynner nu at blifva rätt lycklig i detta målet, som gifver Sverige anledning at hoppas snart hinna til sin gyllenålder i vitterhet. Mig fattas ord, at uttrycka min underdåniga vördnad för Hennes Kongliga Maj:ts vår nådigsta Drottningens nådiga skydd och omvårdnad om vitterhetens upkomst. J sen väl sjelfve M. H. at jag menar den af Högstbemålta Hennes Maj:t uprättade Vitterhets Academien, som äfven antagit sig at upbringa skaldekunsten. Hennes Maj:t, som sjelf innehafver högden af den sanna åran, belönar vittra skalder af sina egna medel; Hon tror sig då använda dem bäst, när Hon bygger sig Åretempel, icke af sten och gips, utan af odödliga snillen, som göra Hennes verk och Hennes minne med sig lika oförgångliga. Kongliga Academien företager sig intet annat än högt, och utgifver intet annat än det som är fullkom-

komligt. Den heder at gillas af så höga omdömen sätter de yppersta hjernor i rörelse, och de yngre i bemödande at med tiden kunna förtjena samma höga bifall. Hvad skal man icke hoppas om en framtid, som har blomman at alt vittert til efterdöme, och sjelfva fulkomligheten til förebild. Vi äro nu i början med intet högre fysiofätte, än at af detta Höga Samfundets Herrar Ledamöter lära oss de vårdiga tackfågelses sätt, hvarmed vi vilja uttrycka vår innerliga underdånigsta erkänsla.

Skaldekonsten kan ock vänta sig säkra fördelar, fast i sin grad, af mindre och enskilda vitterhet gillen: hvarest konstens icke-re i vänskap och förtroende söka gemenäm förbättring. I et sådant kan en blifva lärde med mångas arbete, med mindre möda, utan kånbar kostnad. Den yngre lär af den äldre utan tilvitelse. Ingen behöfver rådås främmandes tadel. Vänner råttas hvar andra utan smicker och förbehåll: vänner tåla ock vänners rättelser. De rikta allmänheten med sina skrifter, men med inga andra än dem, de med gemenäm flit utarbetat, och på det nogaste granskat. Okunnighet om personerna friar arbetet från föredomar. Således få skalderna mognad, allmänheten goda skrifter til eftersyn; och konsten sin tilväxt.

Dessa medel hade det gamla Rom at tacka för sin högd i vitterhet. Dylige anstalter äro väl orsaken til den goda smak, som härskar hos de Franska. Hela Europa
har

här begynt at följa dessa efterdömen med önskelig värkan. Det samma skal ock fulkomna skaldekunsten i Sverige.

Här stadna nu mina tankar om skaldekunsten. Jag önskade intet högre, än at snart se de stöden förökas, vid hvilka denna konstens delar, som spåda rankor, må leda sig up i högden. Dömen sjelfve M. H. J som kännen tiderna, hvad hon kan hafva at hoppas.

Här äro goda tekn, men här visa sig ock stora svårigheter. Jag måste berätta något ledsamt som anar mig. Oförståndet, den värsta fiende för alla konster, vil inbilja menigheten, at hon är en onyttig vetenskap, som mer skadar än gagnar, och som därför är ovärdig all handräckning. Det är sant, hon är mer prydnad än nödvändig; men så har hon dock icke förskylt at kallas onyttig, än mindre skadelig. Hon tjänar väl icke at plöja åker, föra krig eller bygga flott med, som fabeln berättar om Amphions sång; men hon är dock icke förgäfvad af Skaparen nedlagd i människors hjertan. Hon är utan tvifvel ämnad at tolka för de dödliga hans stora verk och höga fulkomligheter. Utan tvifvel har hon til den åndan fått så hög röst och så intagande behagligheter, at hon måtte uplyfta våra sinnen til himmelen, och genomtränga dem med gudomliga rörelser. Ho kan neka detta, som vet, at i de Gudomliga skrifterna finnas en stor mängd
C af

af sånger, som äro diktade af sjelfva den ö-
ändeliga visheten. Ho vet icke hvad in-
tryck de andeliga dikter åga på rörliga men-
niskor, då de äro författade med sin rätta
styrka. Fare hon fort, at uphöja den Als-
mäktigas låf intil verldenes anda.

Hon är ock ämnad at beveka menni-
skor til dygden. Store Skapare! hvad vishet
lyser icke i dina inrätningar. Då vi sky
för alfvarsamma betraktelser, så gifves en
konst, at genom ordens stålning rycka til sig
vår upmärksamhet, och underhålla den med
et angenämt nöje, under det hon målar de
lifeligaste bilder, som upväcka öma böjelser
för dygden. Sådant bör vara en skalds för-
nämsta affikt. Vare långt borta ifrån ho-
nom at misbruka sin konst til at förklåda
laster, och intala folk til nedriga gjerningar.
Han bör icke med sin sång läcka andra at
indricka et vimmelkantigt oförnuft: eller up-
ofra sina lagrar til föda åt orena lägor. Han
bör icke småda oskulden, eller smickra o-
dygden. Genom sådant undertryckes dyg-
den: och lusten förqväfves til låfvårda be-
drifter. Sådana och flera misbruk hafva
gjort skaldekonsten mistänkt hos folk, som
icke nog kunna skilja emellan bruk och mis-
bruk. En skald måste hafva et dygdigt
hjerta.

Användes konsten rätt, bringas hon til
fulkomlighet, rånas hon från misfoster och
misbruk; så skal det icke tryta Orpheer, som
kun-

kunna röra stenar och vildjur: det är upve-
ka hårda sinnen, och böja folk ifrån vildhet
til sediga tankesätt. Döme då hvar förnuft-
tig, om det är en ringa sak i Samhället at gö-
ra människor böjeliga för dygden.

Menniskan måste ock hafva något at
roa sig med. Hvad oskyldigare nöje gifves
väl än en menlös skaldekonst. Hon förestäl-
ler under ljustiga dikter låfvärda gjerningar,
som låcka til efterfölgd: hon målar lasten at
man må fasa för honom: och hon förnöjer
med sin qvikhhet, under det hon gifver de
nyttigaste underrättelser.

Nöjet gör at man använder stora pen-
ningar på musikanter och målare, med flera af
de härmande konstnärer. De underhållas rik-
ligen af mäktiga kännare. Ingen nekar at
de ju förtjena det; men skalderna förtjente
ännu mer en sådan lycka. När deras half-
bröder upvisa endast döda, och til en del
flygtiga bilder; så lätta skalderna lif och för-
nuft i sina, som äro långt varaktigare; ty de
förvara ock berömliga människors namn i-
från förgåtenheten. Augusti makalöse äre-
stod, (jag menar Rom, det han emottog
byggt af tegel, men lämnade upfördt af mar-
mor,) har längesedan mistat sit anseende;
men Maros skrifter göra honom en evärde-
lig heder. Mæcenat bedrifter äro måst för-
gätne, utom hans förtjenster emot skalderna,
som gjort hans namn til en beständig äretitel.
I store mån, som eftersträfven oförgångeligt
namn.

namn uphjelpen stora skalder; de äro de
enda som kunna resa åt Eder odödliga äre-
minnen.

Men J! M. H. som tråden i låfvårda
fotspår, uparbeten eller gynnen en konst,
som gör menkligheten så mycken he-
der, så mycken nytta, så
mycket nöje.

6000068595

Göteborgs universitetsbibliotek

